

**A Comprehensive History of
The Armenian Cilicia**

**In Six volumes
Volume 3**

**By
Edic Baghdasarian**

Armenian Research Center

ISBN: 978-1-990573-21-7

www.Edic-Baghdasarian.com

Toronto -2024- Canada

Էդիկ Բաղդասարյան

**Հայկական Կիլիկիայի
Ամբողջական պատմություն**

Վեց հատորով

Հատոր 3

Հայկական Ուսումնասիրությունների Կենտրոն

Էդիկ Բաղդասարյան

**Հայկական Կիլիկիայի
Ամբողջական պատմություն**

Վեց Հատորով

Հատոր 3

Հայկական Ուսումնասիրությունների Կենտրոն

ISBN: 978-1-990573-21-7

Տորոնտո – 2024 - Կանադա

Բովանդակություն

Ինքնապաշտպանական մարտերը	7
19-րդ դարում	7
Հայկական Կիլիկիայի Մեծ իշխանների դահացանկը	8
Հայկական Կիլիկիայի թագավորների գահացանկը	8
Լուսինյանների ազգակից իշխանությունները	14
Կիպրոսի թագավորությունը	14
Մակարավանք	22
Լուսինյանների թագավորական տոհմի առաջացումը	25
Լուսինյանների դիկաստիա	25
Լուսինյանների ծագումը	29
Լա Մարշի և Անգուլեմի կոմսերը	31
Խաչակիր արքաներ	32
Լուսինյանի առաջին տունը՝	36
Երուսաղեմի և Կիպրոսի թագավորները	36
Լուսինյանի երկրորդ տունը	36
Լուսինյանների երկրորդ տունը՝	37
Երուսաղեմի և Կիպրոսի թագավորները	37
Կիլիկիայի թագավորները	38
Հայկական Կիլիկիայի Լուսինյան թագավորները	39
Կիպրոսի թագավորություն	40
Երուսաղեմի թագավորությունը	43
Խաչակրաց Արշավանքները	46
Հայերը և Խաչակիրները	51
Երուսաղեմի թագավորները և գահի իրավահաջորդները	64

Ա- Բուլոնի տունը (1099–1118).....	64
Բ-Ռեթելի տուն (1118–1153).....	65
Գ-Անժուլի տունը (1153–1205)	65
Դ-Ալերամիչիի և Բրիենի տները (1205–1228)	68
Ե-Յոհեննաուֆենի տուն (1228–1268)	68
Զ-Լուսինյանների տունը (1268–1291)	68
Երուսաղեմի Յայոց Պատրիարքությունը	70
Անտիոքի դքսությունը	72
Եդեսիայի հայկական իշխանությունը	79
Եդեսիայի կոմսություն	80
Եդեսիայի կառավարիչներ	89
Մալաթիայի հայկական իշխանությունը	91
Տրիպոլիի կոմսություն	96
Կիլիկիայի Յայկական թագավորության	102
պետական, հասարակական-տնտեսական կարգը, բանակը.....	102
Յասարակական կարգը.....	102
Պետական կառույցը.....	110
Գործակալությունները.....	114
Դատարանները	119
Բանակը	126
Յայկական Կիլիկիայի հասարակական-տնտեսական իրավիճակը	134
Յայաստանի և հարակից շրջանների	140
պատմական ճանապարհները	140
Կիլիկիայում կտրված դրամները.....	177
Ա- Ավնարկ Յայկական դրամի պատմության	177
Յայաստանի դրամաշրջանառության պատմությունը առաջին հիշատակումներից մինչև Անդրկովկասյան կոմիսարիատի	

ստեղծումը (1917 թ.).....	190
Հայկական դրամները Կիլիկիայում.....	202
Վիեննայի Միսիթարյան թանգարանի դրամներից	203
Կիլիկիայի Հայկական պետության դրոշները.....	224
Կիլիկիայի հայկական պետությանմեծ իշխանների գահացանկը..	227
Թագավորների գահացանկը	227
Կիլիկիայի հայկ. պետության արտաքին հարաբերությունները.....	228
Հայկական Կիլիկիայի արտաքին քաղաքականությունը.....	228
Սրբազան հռոմեական կայսրության եվ հայկական Կիլիկիայի դիվանագիտական փոխառնչությունները	255
Հայ-հունգարական հարաբերությունները.....	261
Հայկական Կիլիկիայի և Ֆրանսիայի Հարաբերությունները	264
12-14-րդ դարերում.....	264
Հայկական Կիլիկիայի և Ֆրանսիայի առաջին շփումները	267
Հայկական Կիլիկիայի և Վրաստանի հարաբերություններից.....	279
Հայ-մոնղոլական հարաբերությունները	285
Կիլիկիայի և Հյուսիսային Ասորիքի մասնակցությունը Ջալալ ադ- Դինի դեմ դաշինքին.....	291
Ջալալ Ադ-Դինի Արշավանքը Հայաստան	292
Կիլիկիայի և Հյուսիսային Ասորիքի Մասնակցությունը	296
Ջալալ ադ-Դինի Դեմ	296
Կիլիկիայի Հայկական Թագավորության և Հալեպի Սուլթանության հարաբերությունները	309
Կիլիկիայի Հայկական Թագավորության և Իկոնիայի Սուլթանության Հարաբերությունները.....	320
Կիլիկիայի հայկական թագավորության և Եգիպտոսի հարաբերությունների պատմությունից	328
Այյուբյաններ և Մամլուքներ	328
Եգիպտոսը և Կիլիկիան	330

Սլավոնական և Ռուսական Բնակավայրեր Միջնադարյան Կիլիկիայում.....	338
Հայկական Դեսպանությունը	348
Նորվեգիայի Հեկոն 5-րդ Թագավորի Մոտ.....	348
Հայ-Շվեդական Առևտրային Պատմությունից.....	359
Հասարակական-քաղաքական շարժումները Կիլիկիայում Ասպետություն	361
Տամպլերները կամ Տամպլիերները կամ Տաճարականները	369
Հիվանդախնամների միաբանություն(Knights Hospitaller).....	372
Տևտոնական միաբանություն	375
Ասպետական Միաբանությունները	378
և Միջերկրածովյան Կիլիկիան	378
Կիլիկիան 16-20 դարերում.....	382
Արևմտյան Հայաստանի իրավիճակը	389
Հայերն Օսմանյան տնտեսության մեջ	397
Հայերն Օսմանական արհեստագործության եւ.....	404
երկրագործության բնագավառներում	404
Վերջ երրորդ հատորի.....	419